

Szerkesztőség

Arad, Acsev-szélota.

Kiadóhivatal

Dulv. Regele Ferdinand 4/22

(Józsei főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat.)

Sürgönycim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre 840 Lej

Fél évre 421 Lej

Negyed évre 210 Lej

Havonta 70 Lej

Mindentek eljebb szorít:

Megjelenik naponta reggeli

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap

5 lej. Bucurestiben 50 baniva

több.

Ebert öröke.

Megindult a nagy harc Ebert örökéért. A berlini sajtó egymásután röpti ki az új jelöltek és az csak természetes, hogy mindegyik organum a saját pártállása szerint foglalkozik az elnökválasztással és az elnökjelöltek személyével. Az első elnök választás óta egészen más a helyzet. 1919. februárjában csak a szociáldemokraták és a polgári pártok küzdöttek az elnökségért, most azonban bele fog szólni a harcba a jobboldal is, még pedig a szélső jobboldal. Három igen számottevő politikai árnyalat állítja oda a maga jelöltjeit a nép elé és harmincmillió német szavazatot igen furcsán forgácsolódhatik szíjjel a március 29-iki választáson.

Kimondottan szociáldemokrata most nem ülhet bele Ebert örökébe, egyrészt azért, mert a szocialisták nem rendelkeznek olyan többséggel, amely eldönthetné a választást, másrészt ez a párt már nem olyan népszerű, mint a veszített háború utáni zavaros idők első napjaiban. A tulzó németek, az úgynevezett „német-nemzetiek“ jelöltjei sem számíthatnak abszolút többségre. Frigyes Vilmos volt trónörökös, bár a német nép előtt mindig népszerűbb volt atyjánál Imperator Wilhelmnél, mégsem kerülhet a kimondottan polgári méltóságba, mert ettől nagyon is fél a tulnyomóan köztársasági érzelmű német nemzet. Németország tudja, hogy ez formális bejelentése lenne a monarchia visszatérésének, hiszen hasonló eset történt meg Bonaparte Lajossal, a későbbi III. Napoleonnal, aki forradalmárokkal szövetségbe, hogy elnöknek válasszák meg és esküt tett az alkotmányra és mégis 1851-ben keresztülvitte az államcsínyt, a mikor a köztársasági elnöki székből császári trónt csinált. A józan elemek ezért rettegnek Frigyes Vilmos jelölésétől. Mindinkább előtérbe lép a mérsékelt centrum komoly és számbajöhető politikusa Marx volt kancellár, aki egyformán népszerű a szociáldemokraták és a kimondottan polgári mentalitású pártok előtt is.

Ma a helyzet meglehetősen zavaros még. Ellenőrizhetetlen hírek ugyan arról számolnak be, hogy a szélső jobboldal puccsra készül, a titkos földalatti propaganda dolgozik, hogy visszaállítsa a császári fényt, de pozitívumok mindezeidig még hiányoznak. Annyi tény, hogy egy ilyen restaurációs kísérlet beláthatatlan következményekkel járna az ezer nyi bajjal küzdő és az oly nehezen konszolidálódni tudó német birodalomra. Németországnak ma

a léte, a békéje és a fejlődése függ a köztársasági államformától és nem lehet, hogy ezt

engedik veszélyeztetni az egyébként jószándéku Frigyes Vilmos hercegtől.

Béke a cluji egyetemen

Véget ért a diáksztrájk. — Ujból megkezdődnek az előadások.

(Cluj, március 4.) Az ország többi egyetemei után ma a cluji egyetemen is helyreállott a béke. Az egyetemi tanács ma délelőtt határozatot hirdetett ki, amelyben felfüggeszti egyelőre az egyetemi rend és nyugalom biztosítására vonatkozó szabályzatok végleges megállapításáig az egyetemi tanács által hozott intézkedések végrehajtását, amelyek a legutóbbi diákmozgalommal kapcsolatosak. Az összes hallgatókat, azokat is, akikre ezek az intézkedések

vonatkoznak, felhívja az egyetemi tanács, hogy a diákokthonokban és az előadásokon jelenjenek meg. A diákoknak a dékáni hivatalban és a diákokthon vezetősége előtt nyilatkozatot kell aláírniuk, amelyben kötelezik magukat az előadások pontos látogatására. Az egyetemi tanács hirdményével egyidejűleg a diákság vezetői kommunikét tettek közé, amelyben bejelentik a sztrájk megszűnését és felhívják a diákságot az előadások látogatására.

Husz óras ülés után — bizalom.

(Páris, március 4.) A kamara huszóra ülésének után, amely ma reggel nyolc óráig tartott, 328 szavazattal az ellenzék 239 szavazattal szemben teljes egészében elfogadta a pénzügyi törvényt és ezzel elintézte az 1925. évi költségvetést. Herriot miniszterelnök ez alkalommal rámutatott arra, hogy most először szerepel az államháztartásban az egységesített költségvetés, melyben Németország üzetései szerepelnek, még pedig 1250 millió az általános költségvetés, 650 millió pedig a megszálló csapatok javára.

Megindul a harc Ebert örökéért.

Nap-nap után szaporodnak a jelöltek a német köztársaság elnöki tiszttségére. — Március 29-én lesz az elnökválasztás.

(Berlin, március 4.) Az elnökválasztás kérdése mind erősebben tolt előtérbe. Az egész birodalomban nagy az izgatottság és sokan váratlan monarchista puccstól félnak. A pártok kívánságára az új birodalmi elnök választása március 29-én történik és így a választási harc alig pár hélig tart. A jelöltek megállapításával még néhány nap eltelik. A jelöltekre vonatkozólag ezidőszent még csak kombinációk vannak, de általában Marx volt kancellár megválasztása látszik biztosnak. Marx köré főleg a köztársasági pártok tömörülnek és számítanak arra, hogy a szociáldemokraták is támogatják Marxt. Az eddigi hírek szerint a szociáldemokraták Loebe birodalmi gyűlési elnököt és Braun volt porosz miniszterelnököt, a centrum Marx volt kancellárt, a demokraták pedig Peter sen hamburgi polgármestert jelölik, a jobboldali pártok Luther jelölése mellett döntenek. Azok a hírek, mintha Frigyes Vilmos német extrónörököst, vagy Rupprecht bajor herceget is jelölnek az elhunyt Ebert utódjául, most

felelnek meg a valóságnak. Bár a szélső jobboldaliak még emlegetik Frigyes Vilmos nevét, de senki sem veszi komolyan ezt. Érdekes, hogy a sajtó ugyszólván mindennap újabb és újabb jelöltek dobja bele a közvéleménybe, most egyes jobboldali organumok Cuno volt kancellárt és Jarros birodalmi belügyminiszter nevéit emlegetik. Amennyire a közhangulatból ítélni lehet, Marx volt kancellárnak vannak a legjobb esélyei. — A birodalmi kormány tegnapi minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározta, hogy rendeletet bocsájt ki, amely szerint a birodalmi hivatalnokoknak március 28-ig tilos bármilyen nyilvános mulatságon megjelenni.

A párisi sajtó véleménye szerint Ebert halála egy világpolitikai krízis akartá válását jelenti, amely teljesen lekötö most Franciaország figyelmét. Az ellenzéki lapok félnak, hogy Ebert halála a köztársasági rezsim végét is jelentheti Németországban. A reakciós sajtó is fél, hogy Ebert után a monarchia visszaállítása következzen. A francia szocialista párt elhatározta, Renaudel és Krumbach ismert szocialista vezéreket Berlinbe küldi, hogy Ebert özvegyének a francia szocialisták részvételével tolmácsolják.

Románia tarlozásai.

Még nem indult meg a román-francia tárgyalás a háborús adósságok ügyében.

(Bucuresti, március 4.) A Romania című lap tegnap azt a hírt közölte, hogy Herriot miniszterelnök a francia kamarában olyan kijelentést tett, mintha Bratianu Vintilla pénzügyminiszter a román kormány nevében visszautasította volna a Románia háborús adósságaira vonatkozó tárgyalásokat. A pénzügyminiszter ma ezt a hírt kategorikusan megcáfolta és kijelentette, hogy Románia sohasem tárgyal Franciaországgal a szövetségesek adósságairól, csupán a legyőzött államok tartozásai ügyében folytatott megbeszéléseket a francia kormánnyal. Egyébként még Franciaország sem tudott Amerikával megegyezésre jutni a kérdésben, mert adósságainak törlesztését, illetve jelentékeny leszállítását kérte.

Külgyminiszterből bankigazgató.

Szcitovszky Tibor lesz a Magyar Általános Hitelbanknál az elhunyt Ullmann Adolf utóda.

(Budapest, március 4.) A Közlöny jelentette, hogy Szcitovszky Tibor külgyminiszter lemond állásáról és a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója lesz, a melynek vezérigazgatói széke báró Ullmann Adolf halálával üresedett meg. A bank helyettes vezérigazgatója pedig báró Kornfeld Pál lesz szélesebb hatáskörrel. Politikai körökben nagyon sajnálják Szcitovszky távozását, akinek nagyon nehéz lesz a helyét betölteni. Szcitovszky a külgyminiszterséget azzal a céllal vállalta el, hogy előkészítse Magyarország az utódállamokkal kötendő kereskedelmi szerződéseit. Néhány állammal már meg is indultak a tárgyalások, de a rövid idő miatt megkezdett munkáját nem tudta befejezni. Szcitovszky, aki már hónapok óta gyengélkedik, a napokban több heti üdülésre Meránba utazik. — Valószínű, hogy még elutazása előtt felmentik állásától és egészsége helyreálltával már a Hitelbank vezérigazgatói székébe tér vissza. Utódjául báró Korányi Frigyes párisi követ, volt pénzügyminiszter és báró Zichy-Rubidó Iván jelenlegi londoni, volt bucurestii követ neveit emlegetik, akik azonban mind a ketten fontos hivatást töltenek be jelenlegi helyükön is.

Szabadon engedik Leirer Lőrincet.

Bár igen sok jel szól bűnössége mellett, a hatóságok nem tudtak pozitív bizonyítékot szerezni.

(Budapest, március 4.) Jelenítettük, hogy Leirer Lőrinc, az áldozat apja ellen olyan sok terhelő adat merült fel, hogy a rendőrfőkapitányság elrendelte őrizetbevételét. Leirer Lőrincet már a gyilkosság felfedezése óta állandóan a detektívek egész serege figyelte anélkül, hogy tudott volna róla. Nem tehetett egyetlenegy lépést sem Leirer Lőrinc, hogy arról a detektívek ne tudtak volna. Leirer Lőrinc állandóan élt azzal a jogával, hogy a nyomozás irányításába beleszóljon, de mindig olyan adatokat szolgáltatott, amelyek azonnal megdőlték. Ő volt, aki a nyomozás első napjaiban a rendőrség figyelmét felhívta a Teréz-körút 6. számú ház házmestereinek fiára. Minden igyekezetével azt bizonyította, hogy a házmester fia valószínűleg a világítótoronyban elhelyezett létra segítségével bemászott leánya fürdőszobájának ablakán és így követte el a gyilkosságot. Csakhamar kiderült, hogy a Leirer Lőrinc által adott nyom teljesen hamis, amint hogy hamisak a többi adatai is.

Dusgazdag ember a meggyilkolt leány apja.

Kikutatták Leirer Lőrinc egész előéletét is és megállapították, hogy a többszörös milliárdos háztulajdonosnak, aki már békében Budapest főváros 341-ik legelőbb adó fizető polgára volt, kisebb ügyekből kifolyólag igen gyakran volt baba a rendőrséggel. Leirer gyamasításakor azzal kezdte védekezését, hogy nem feltételezhető, hogy ő százmillió értékű ékszerért gyilkolt volna. Ez a védezése nem helytálló, mert a rendőrségnek már az első pillanatokban az volt a feltevése, hogy

szinleges rablógyilkosság történt. Leirer őrizetbevétele után egész nap faggatták, de csökönyösen tagadja, hogy a gyilkosságot ő követte volna el. Többször ellenmondásokba is keveredett. Arra a kérdésre, hogy miért hordott angol tapaszt a gyilkosság elkövetése utáni időben, azt válaszolta, hogy ráesett a villanykapcsolóra és felhorzsolta az arcát. A vizsgálat azt is kiderítette, hogy a gyilkosságot megelőzőleg Leirer feltűnően sokszor járt fel a leányához és ebből azt következtetik, hogy sokáig fontolgatta, tervezgette a gyilkosság elkövetésének módját.

Leány az apja ellen.

Leirer Lőrincről azt is megállapították, hogy kíméletlen és nyers modora miatt az emberek kerültk. Nagyon sok pöre volt, rendszerint uzsorakölcsönökből ki folyólag. Az egyik leánya, Leirer Mária pedig hozomány visszatar-tása miatt volt kénytelen a bírósághoz fordulni apja ellen. Leirer mai vagyonának a hozadékát 170 millióra becsülik. A házkutatás alkalmával a meggyilkolt Amália vagy 25 arcképet találtak meg Leirer Lőrinc lakásán, amelyek mind különböző helyzetekben ábrázolják Amáliát és valamennyit sajátkezűleg dedikálta apjának a leány. Leirer Lőrinc már régen elhagyta a családját, mikor gyermekei még kicsinyek voltak és így azok a legutóbbi napokig nem is ismerték apjukat. Ünnepek idején azonban mindig gratuláltak a gyermekek apjuknak és sírtak, hogy szeretnének vele megismerkedni, de Leirer sohasem válaszolt gyermekei levelére.

Szabadlábban a gyilkossággal vádolt Leirer Lőrinc.

Ma különben tanácskozást folytattak a rendőrfőkapitányságon arról, hogy mi történjék az őrizetbevétt Leirer Lőrincel, aki ellen sem a vallatás, sem a ház-

kutatás során pozitív bizonyíték nem merült fel. A perrendtartás pedig előírja, hogy 24 órán túl senkit sem lehet őrizetben tartani, vagy le kell tartóztatni, vagy pedig el kell bocsájtani. Valószínű, hogy a rendőrség az elbocsájtás mellett dönt.

Nyolc öngyilkosság Budapesten.

Budapestről táviratozzák: A budapesti öngyilkossági járvány állandóan fokozódik. Ma ismét nyolcan követtek el öngyilkosságot. Karoly Gyuláné morfiámmal, Bajnóczy Józsefné 21 éves asszony lágkövel, Mesteri Mária 17 éves leány gázzal, a 39 éves Fenyves Elemérné háperemánnal, a 18 éves Benárdi Ágnes laggal, a 20 éves Király Ella laggal, a 22 éves Völgyi Gusztávné revolverrel és a 21 éves Kovács Ferenc szintén revolverrel követtek el öngyilkosságát.

Kényszermunkára ítélt nemzetközi betörő.

Aki a legerősebb fogházból is szökni akar.

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül veszedelmes tolvajok felett ítélkezett ma az aradi törvényszék büntető tanácsa. A tolvaitriumvirátus tagjai Szabó Jenő, Serbán Avacum és Simeon Borbála. A három közül Szabó Jenő a legveszedelmesebb, mert már egész Európában követett el bűncselekményeket. Bejárta a dél és nyugateurópai nagyobb városokat, a hol egymásután betöréseket hajtott végre. Több városban így Belgrádban is elítélték már tolvajlásért. Aradon és környékén hét ízben követett el tolvajlást és betörést, amíg a rendőrség ártalmatlanná tette büntérsaival együtt. A mikor Szabó Jenő az aradi ügyészégi fogházba kísérték át, kijelentette, hogy mint külföldön, itt is rövidesen megszökik a fogházból mert nincsen olyan fogház, amelyből meg ne tudna szökni. Kijelentése miatt természetesen fokozott szigorúsággal őrizték a

nemzetközi tolvajt. Az aradi törvényszék ma ítélkezett felette és társai felett. Bűnösnek mondotta ki őt és társait és Szabó Jenő két évi kényszermunkára. Simeon Borbálát három évi börtönre és Serbánt nyolc havi börtönre ítélte. Serbán büntetését a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette a törvényszék és szabadlábra helyezését rendelte el. A másik két elítélt dr. Bauer Félix védőügyvéd útján felebbezést jelentett be.

— Elítélt gyilkos legény. Az aradi törvényszék büntető tanácsa előtt ma Harza György galsai legény állott gyilkossággal vádolva. A vád szerint Harza 1923 novemberben az uccán megtámadta Kerner Antal községbeli fiatalembert és több késszurást ejtett rajta. A súlyosan megsebesült fiatalembert néhány óra múlva meghalt, a gyilkost pedig a csendőrség letartóztatta. — Harza azzal védekezik, hogy a gyilkosságot ittas állapotban követte el. A törvényszék az enyhítő körülmények figyelembevételével Harza Györgyöt gyilkosságért négy évi fogházbüntetéssel sújtotta. Az elítélt felebbezést jelentett be az ítélet ellen.

TARCA

Ejjeli alakok Berlinben.

Egy „szolid” éjjeli helyiség. — A játékkaszinók élete. — Emelkedik a kokainélvezők száma.

(Berlin, március 4.) Amikor a jó vidékiek már régen elfeledték mindennapi gondjaikat Morpheus karjaiban és az uccán már rég üresek és néptelenek, akkor Berlinben még mindig roppant élénk a forgalom. — Autók és autobszok száguldanak, álmos konfliktusok trappolnak és a közönség a járdákon ide-oda hullámozik, hogy éjjel szórakozást találjon. A járókelő közönség néha egész tömegbe verődik össze a főuccákon, de azután szépen lassan ismét szétoszlik. Lassan, mert ennek a közönségnek van ideje, nem sietős a hazamenetel.

— Egy szolid éjjeli helyiségi! — suttogja egyszerre a füledbe egy minden tekintetben kifogástalanul öltözött gavallér és amikor látja, hogy szavaira figyelmes lettél, akkor ő azonnal folytatja a kiegészítő meghívását:

— Szolid, szigorúan szolid helyiség és tipp-topp. És szépséges nők tánca, uraim, szépek tánca!

Hogy a „szolid” jelző alatt mit értett azt senki sem tudhatja

meg, mert sem az árak nem szolidak, sem a kiszolgálás, a táncok meg egyenesen hadilábban állanak a szoliditással. Harminc lépéssel odébb újból megállít valaki. Ennek ajánlata már egyenesen nem szolid, mert minden tartózkodás nélkül ajánlja meztelen táncosnőit, persze szépeket, elsőrangúkat. És nem egy ilyen elegáns urral találkozunk, aki valamely kétes éjjeli helyiség számára verbuvál pasasokat. „Anreisser”-nek hívják ezeket műnyelven, akik azután az általuk felhajtott vendéget átadják a „Schlepperek”-nek, akik az éjjeli lokálba vezetik az élvezetekre vágyó közönséget. Meg kell jegyezni, hogy ezek az éjjeli lokálok sohasem valami előkelő, fényesen kivilágított, erre a célra berendezett lakások, üzlet-helyiségek, vagy pincék. És érdekes, hogy a közönséget éppen ezek a szokatlan, piszkos és kétes helyek vonzzák leginkább. Ezt a helyiséget azután gondosan őrzik és vigyáznak, nehogy a rendőrség rájuk lúthessen. Hogy az ilyen helyeken a közönséget alaposan megkoppasztják, ahhoz szó sem fér. Hiszen az Anreisserek, a Schlepperek, a Spannerek, a Kellnerek mind ebből akarnak élni és azután a táncosnők, no meg a tulajdonos, aki minden rizikót vállal. A közönségnek tehát alaposan és mélyen ki kell nyitnia az érzényét, bár ritkán esik meg

vele, hogy egy csepp élvezhető bort is tölthetne a poharába. Sőt a beigért szórakozások is legtöbbszór utálatosak és élvezhetetlenek. A meztelen táncosnők legtöbbször vállát négy évtized nyomja, akiknek karikás, füvesedő szemei az átélte élvezetek romboló hatásáról beszélnek. Mind közönségesek, mind utolsók. A Vénusznak kiérdemesült, penzionált papnői, akik még így akarnak fogni. Ezenkívül még komolyabb veszedelem is fenyegeti a gyanútlan vendéget,

akik mindenáron leitatni törekednek, akikre már lesnek, várnak a tolvajok, a rablók és utondiók, akik a magával tehetetlen vagy még a lokálban vagy később hazamenetel okvetlenül károsítják.

Ezen helyiségeknél még veszedettebbek és veszedelmesebbek a játékhelyiségek, amelyek látogatására igen barátságosan invitálják a játékszenvedélytől elvakult embereket. Tulajdonképpen itt is csöcselék van, amely a tapasztalatlan vendégekkel hamarosan megbarátkozik, akiket aztán vagy megcsal, vagy meglop. Nem is beszélünk a hivatásos kártyajátékosokról és hamisjátékosokról, akiket a gazda annak rendje-módja szerint alkalmaz. Ezekben a helyiségekben is vannak nők, mint az

éjjeli lokálokban. Ezek azután segitenek minden formában pénzt költeni, szerelmet árulnak, vagy pedig egész éjen át az uccán kóborolnak, hogy vendégeket csipjenek a játékkarlang számára. Ezek az uccasarkokon lesik a pénzes embereket s jaj annak a szerencsétlennek, aki véletlenül ilyen leánynak a karjába dől, mert ha nem fizet annyit, amennyit követel, akkor hirtelen előteremnek barátai, akik alaposan elintézik a dolgot. Az áldozat akkor nemcsak anyagiilag, erkölcsileg, hanem testiileg is azzá válik.

Az uccák sarkain állanak a virsljárások. Garantálja, hogy disznóhúsból készültek. Mindig vannak vevői, sőt minden este az egész készlet elfogy. Különösen a szegényebb éjjeli pillangók fogyasztják nagy örömmel. Különben az árus lassan minden éjjeli kóborlót ismer és eldiktálja velük. De a virsljárásnak tulajdonképpen nem ez a főkeresete. Kokaint árul. Hihetetlen, milyen roppant nagy számban növekszik Berlinben a kokainélvezők száma. Érdekes, hogy a kokain rabjai nemcsak az éjjeli pillangók, a kártyások, a homoszexuálisak sorából kerülnek ki hanem a polgári társadalom igen értékes tagjai is vazallusai ennek az irtózatosan romboló szenvedőnek. És ami legfájdalmasabb művészek körében is napra nagyobb tért hódít.

„Dienstmann Bauer.“

Miként lesz Németország exkancellárjából — hordár. Egy volt angol miniszter mint bányamunkás.

(Berlin, március 4.) A berlini politikai körökben mindig nagy elképedéssel tárgyalták Bauer elhatározását, mert ha Bauer elkövette is azt a hibát, hogy elfogadott a Barmat-fivérektől differenciákat számlájára vásárolt és számlájára eladott részvényekért, mégis súlyos büntetés volna a mandátum elvesztésén és a teljes politikai megsemmisülésén felül a német birodalom volt kancellárjának lefokozása hordárrá, pedig egyes lapok már tudni vélték azt is, hogy Bauer a Potsdamer Bahnhof-nál akar posztot kérni magának. Általában azt hiszik, hogy Bauer csak érthetően deprimált hangulatban írta meg kérvényét és nem lesz kénytelen megvalósítani tervét. Bauer egyes ismerősei azt mondják, hogy a volt kancellár bujkál előttük a leleplezés óta és nyilván szeretne teljesen eltűnni az emberek szeme elől. Meglehet tehát, hogy ezért választotta most a hordári pályát.

Az újságírók természetesen egész nap hájszolták a volt kancellárt, hogy elvilágosítást kérjenek tőle és megállapítsák: hiteles-e a közszolgálati iparendély iránt benyújtott kérvény hite, de egyetlen újságírónak sem sikerült idáig Bauerrel beszélnie. Németország javára igen súlyos erkölcsi bizonyítványt jelentene az, ha Bauer valóban felveszi a hordársapkát, bűnhődésül azért, a miért fedezet nélkül játszott és nyert a tőzsdén a Barmat-fivérek jóvoltából. Alighanem vannak országok, ahol a politikai életben sok hely üresedne meg és ahol hirtelen nagyon megnövekednék a kereslet a hordári iparendélyek iránt, ha ilyen szélsően súlyos konzekvenciákat vonnának le a politikusok tőzsdéi nyereségeiből.

Bauer új pályaválasztása alkalmával talán érdemes visszatérni Frank Hodgesnek, az angol munkáspárt egyik fiatal vezérének elhatározására. Hodges bánya munkás volt, de azután két éven át főiskolai tanulmányokat végzett a bányászok egyik szakszervezetének ösztöndíjával és tükára lett ennek a szakszervezetnek, majd titkára lett az angol bányászok szakszervezeti szövetségének. Frank Hodges utóbb teljesen háttérbe szorította Robert Smilie-t, a bányászok régi, hivatalos vezéré, aki még inkább szónok volt, mint szakember. Hodges csak 1923. végén jutott mandátumhoz, de azért tagja lett MacDonald kormányának, mint az admirális polgári lordja és így lemondott a szakszervezeti titkárságról. Az 1924. október végén tartott választásoknál Hodges néhány vályazattal kisebbségben maradt kerületében és a MacDonald-kormány bukásával lemondott természetesen az admirális polgári lordságáról is. A visszatérése a régi szakszervezeti állásba nem ment olyan simán, amint azt Hodges várta volna és így Hodges kijelentette, hogy nem fogad el semmiféle állást a bányászok szakszervezetétől; hanem újból mint munkás fogja megkeresni könye-

rét... Az angol munkáspárt természetesen nem akar elveszíteni a közérképéből egy olyan értéket,

amilyent Frank Hodges képvisel, de egyelőre Hodges nem akar változtatni elhatározásán.

Földrengés pusztított Kanadában

(Montreal, március 4.) A Newyorkban néhány nappal ezelőtt észlelt erős földrengés hullámai Kanadába is eljutottak, ahol nagy károkat okozott. Montrealban igen sok épület rongálódott meg. Hilarionban a katolikus templom összeomlott, de szerencsére akkor senki sem tartózkodott a templomban. A salamonfoki világítótorony súlyosan megrongálódott és összes lámpái kialudtak. Beauportban a kórház menyezete beomlott. Quebec kikötőjében és a város épületeiben több millió kárt okozott a földrengés.

Ledererné naplója

„Halálosan szeretett Gusztí, kimondhatatlanul...“ — Ledererné látogatása vőlegénye szüleinél. — Az esküvő és a nászut. — Magyaróvár, Szeged, Budapest.

A harmadik fejezet.

(Budapest, március 4.) Pozsonyból Budapestre. A kávéházi kassza fényes tükre alól a kispolgári élet háziasszonyi tisztjébe. A kávéházi tündérből feleség lesz akinek hangos kiszíthand dukál, mert tisztí feleség. De hosszú az ut idáig. Lederer szabómester fiának önkéntesi évét kell még leszolgálnia. azután meg a világháboru jön. És a megaláztatás. Ezt ugyan tagadja Ledererné. A pozsonyi szabófamilia, a rokonság, meg az emberek mégis csak furcsálják, hogy kif vesz oldala mellé Lederer Gusztáv. Ha kis magánhivatalnok is, mégis. Akkor még messze ragyogtak a főhadnagy aranycsillagok. Messze jár-kált még a mulatós kedvű, szerelmes szívű gazdag hentesmester és messze feketélt a budai éjszaka, a Tölgyfa-ucca, Csepel, a Margit hid, a Duna.

Halálosan szeretett Gusztí — mondja az önvallomás. — Kimondhatatlanul. De árnyék gyanánt borult a gondolat ránk, mi lesz szerelmünkben, ha válnunk kell. Mert közelgett az idő, amikor Gusztávnak be kellett vonulnia a katonasághoz. Amikor Gusztáv az egyéves önkéntesi év leszolgálására berukkolt, ismét Bécsbe költöztem. Meginít csak sorra jártam a kávéházakat, mint kászírnó. Eg ynapon, 1913. nyarán táviratot kaptam: menjek haza, apám temetésére. Pár hónap mulva jött a másik távirat: mama meghalt, holnap temetjük. Elvesztettem hát az édesanyámat is, akit a legjobban, a legtisztábban szerettem a világon.

Amikor Lederer kiszolgált az önkéntesi esztendejét. — sokszor, nagyon sokszor találkoztunk az idő alatt is, felkeresett Bécsben — ott hagytam a kávéházat és Pozsonyba költöztem. 1914. júliusában, a világháboru kitörésének első napján, Ledererné a harctérre kellett mennie, egyedül maradtam, ismét állást vállaltam Bécsben. Amíg Lederer a fronton volt, állandóan leveleztünk. Alig múlt el nap, hogy ne kaptam volna levelet. Lederer ha szabadságot kapott, ezt az időt is együtt töltöttük. Nekem azonban soha, — őszintén írom, — soha eszembe se jutott, Gusztitól azt kívánni, hogy feleségül vegyen. 1917-

ben szabadságról újra hazaérkezve, ő maga kezdett arról beszélni, hogy feleségül szeretne venni. — Pár hónap mulva újból szabadságra jött haza Gusztáv. Rövid volt a szabadságidő, nem szaladhatott át Bécsbe, hát előzőleg engemet kért arra, hogy látogassam őt meg Pozsonyban. Szíves örömmel mentem át Pozsonyba. Ekkor Gusztáv minden áron a szüleimhez akart vezetni. Én nem voltam erre hajlandó. Nem mertem elmenni az öregekhez. Sohasem hittem el, hogy Gusztáv szülei meg fogják engedni, hogy fiuk engem feleségül vegyen. Lederernek az volt a szándéka, hogy engem éppen ezen a napon mutasson be szüleinek. Nem tudtam szabadulni tőle, karonfogott azazal a kifogással, hogy még valamit el kell intéznie, pár percig magamra hagyott az uccán és fel szaladt házukba. Rövidesen visszajött, de már nem egyedül, hanem Ica hugával. Gusztáv is, a nővére is mindketten kapacitálni kezdtek, hogy ne legyek olyan csacsi, jöjjenek fel okvetlenül. Addig beszéltek és addig kérleltek, amíg végre rá is szántam magam és felmentem az öreg Ledererek Konvent-ucca 12. szám alatti lakásába.

Rettenetes volt nekem ez a látogatás. Nagyon meg voltam illetődve. Alig tudtam pár szót szólani a jó félórás látogatás alatt. A Lederer-familia legnagyobb csodálkozásomra hallatlan szívélyes volt velem szemben, mindenáron azt akarták, hogy vacsorára is ott maradjunk. Én nem bírtam ezt a nagy szíveséget. Mást vártam. Ellentállást, kikergetést. — Nem is bírtam ott maradni, ránéztem Gusztávra és a szememmel könnyögni kezdtem neki, hogy menjünk.

Amikor februárban másodszer látogatáiba vitt Gusztáv a szüleihez, a két öreg maga kezdett a házasságról beszélni. Határozottan emlékszem, hogy én kifogásokat emeltem, többször egymásután kijelentettem, nem akarok a fiu felesége lenni. Aber, aber, hajtogatta a két öreg. Az emberek máris sok mindenfélét beszélnek rólatok. Itt dőlt el házasságom Lederer Gusztávval.

Beszereztem az irataimat és 1918. július 3-ikán meg is esküd-

tünk. Nászutra Trencsénteplicre mentünk. Azután az apósomékhöz költöztünk. Csak rövid ideig laktunk az öregeknél, ismét Bécsbe mentem az urammal és ott béreltünk lakást. A világháboru végeztével az uram Magyaróvárra került. Én akkor még mindig Bécsben laktam. A kommunizmus idején az uramnak Magyaróváról el kellett menekülnie. Feljött akkor Bécsbe és ott is maradt mind addig, amíg Szegedre le nem hívták. Én nem mentem vele. Bécsben maradtam. És Bécsben laktam mindaddig, amíg Budapestre nem költöztünk.

HOGY ALL A LEJ?

1925 március 4-én 100 lejért adtak:

Náruuk:

2.59 svájci frankot.
9.52 francia frankot.
36000 belföldi magyar koronát.
34.5 osztrák shillinget.
3.45 osztrák shillinget.

Zürichben 2.60 frankot
Párisban 9.65 frankot

„Raportra az Uristen elé.“

Cukorspárgával a kilincsre akasztotta fel magát Budapesten egy „százalékos“ rokkant, mert nem tudta megcsináltatni eltörött máláit.

(Budapest, március 4.) Kelemen András világháboruból csónkán visszatért közlegény „mert nem volt pénze eltörött máláit megcsináltatni“, cukorspárgával felakasztotta magát.

Kelemen András mindössze harmincnégy éves volt s ebből a harmincnégy esztendőből négy évet töltött a különböző frontokon. Mint módos ember vonult be annakidején s a világháboruból medálakkal ékesen s a térden alul elfürészelt lábakkal került vissza. Kapott két málábat és egy bot segítségével járni tudott ugyan, de mesterségét már nem tudta folytatni. A rokkantság az első időkben nemcsak névleges volt, valami kis alkalmazást is kapott, a felesége is dolgozni kezdett, ha szükösen is, de megélték két gyermekükkel. Közben a kis család mindjobban küzdött. Kelemen havi negyvenkétezer koronát kapott százszázalékos rokkantjáruléka fejében. Ezért az összegért is magának kellett elbicegni. Ez a tél aztán meghozta az elkésredés legmagasabb fokát. A rokkant katonai feleségét elbocsátották — a téli munkaszünet idejére — a cementgyárból, ahol munkára nem képes uráért és gyermekeiért dolgozott. A jobb napokat látott család helyzete válságra fordult, az asszony orvoságos-üvegek kimosását vállalta. A rokkant közvitéz pedig ezalatt otthon ült, szegylet az emberek közé, teljesen le volt rongyosodva.

Három nappal ezelőtt aztán eltörött a málába. Forgatta ide-oda, hiába: a málábat kiszolgálták. Reggel már nem is csatolta fel őket csónka lábszáraira, előkereste a régi falábakat. Délben hazajött, nem evett, újra megforgatta a málábakat, megsimogatta őket, aztán félretette. Este tíz órában jött újra haza. A felesége

és a gyermekeit kiküldte a kis szobából, az ajtót magára zárta. Egy negyedóra múlva, mikor Kelemen bejuthatott, rémes látvány tárult a szeméi elé: Kelemen András csonka holtteste ott függött a kilincsre burkolt, a sokszorosan összecsavart cukor-spárga belevágott a nyakába. Nem kellett szöveget verni a falba:

a kilincs elég magas volt ahhoz, hogy csonka lápai ne érjenek a földre. A feldölt szék mellett ott ácsorgott szomorúan katonás rendben egymás mellé téve a rokant katonát két kiszolgált múltába. Kusza betűkkel irt levelet is találtak a halott mellett:

— „Raportra megyek az Uristen elé. Ne haragudjatok” ...

Nagyvárad cigányivadék

mint a „Cselekvő Magyarok” vezére.

Várad primás fia volt Otho ékszerész egyik gyilkosa.

— Amikor az apa „urat” nevelte gyermekéből.

(Budapest, március 4.) Friss emlékezetben van még, hogy a budapesti törvényszék perbe fogta Bedő Józsefet és Dula Józsefet, a két „cselekvő magyart” Otho ékszerész meggyilkolásának vádjával terhelt. A bíróság Bedőt, aki a rohamkészeléssel gyilkolt, életfogytiglani — Dulát pedig, aki vigyázott, amíg Bedő „cselekedett”, tíz évi esztendői fegyházbüntetéssel sújtotta.

Dula József, aki egyébként 43 éves, római katolikus, nyugdíjas MÁV. tisztviselő, a nyugdíjaztása ellenére még mindig dalos mánvasta, a törvényszék előtt is folyton a bajszát pödörgető cselekvő magyar — *tipikusan cigány eredetű*. Fia, a néhány hét előtt elhalt nagyvárad cigányprimásnak: Dula Miklósnak és unokájának: Szücs Mártonnak, a Marci bácsi néven ország-világ előtt ismert cigány esz-közlőnek, finomabban mondva: kis siposnak, kinél ropogósabban, cifrábban még nem aprózta senki a magyar csárdást.

Dula Miklós valaha kedvenc cigányja volt a várad mulatóknak és a bihari dzsentriknek. Nyiretly nyoman nem szólt különösebben a nótá, nem volt „szólísta”, de ambiciózus volt és intelligenciára hajlamos. Szigorával mindig fegyelmezni tudta a bandát, úgyhogy pompás összejátékukat mindenki szívesen hallgatta. Dula Miklós a feltűnően szép Szücs lányt vette feleségül, kiből a várad cigánynegyed legszebb asszonya lett. A házasságból két fiú született: József és Miklós. Előbbinek Nagy Bölöny József, a művészet iránti rajongásával nevezetes bihari földesur, később a kolozsvári nemzeti színház intendánsa vállalta a keresztapaságát. Utána is vállalta a József nevet. Dula Miklós nem akarta, hogy cigánymuzsikások legyenek a fiai. Nem is engedte, hogy hangszerhez nyuljanak. Mindkettőt gimnáziumba járatta, de csak Józsefet tudták lekötni a várati fehér papok praefectiói, Miklósból csak kitért a muzsikás vér, dugva hegedült, ott hagyta az iskolát s neinsokára az apja segédprimása lett.

Dula József a gimnázium végzetével a MÁV.-hoz pályázott. Az összes tisztvizsgákat azonban nem tudta letenni s így csak állomás-előjáró lett. A nagyvárad pályaudvaron teljesített szolgálatot. Csendes természetű, eléggé kötelességtudó tisztviselő volt. Ezelőtt 19 esztendővel megöszült, egy sepsiszentgyörgyi fiatal özvegyasszonyt vett feleségül, akivel a Félix-fürdőben ismerkedett meg. Az özvegynek volt egy kis lánya s az új házasságból még egy lány s egy fiú származott.

Az impérium-változáskor Dula

József a családjával együtt Budapestre jött s minthogy időközben a nagyvárad jogakadémia jogi tanulmányokat végzett, érettségizett a fogalmazói karba s a MÁV. igazgatóságához nyert beosztást. Rövid szolgálat után B-listára került s az 1923. évben nyugdíjazták. Ekkor kezdett politikával foglalkozni s dicséletes bűntettelt végzte a szereplését.

A Hunyadi-tér 11. számú ház I. emelet 17. számú lakásában keresték föl Dula Józsefet. Szimpatikus, jóarcu asszony, akit ször-

nyű sorsuk igen megviselt.

— Szegény apósomat — mondja könnyezve —, a bánat vitte a sirba. Most temették el pár hete. Rajongásig szerette mind a két fiút: Miklós a fronton esett el, Jóska pedig... hiszen tetszik tudni. Én nem tudom, hogyan eshetett ebbe a szörnyűségbe. Fáj, hogy most már nem tudom itthonról köszölni s rabkosztra lesz kárhoztatva. Én azonban már mindenemből kifogytam. Az egyik szobánkat kiadtuk egy varrodának, de csak havi 200 ezer koronát kapok érte, fejfebbíteni nem tudok, mert az új szerződést kötött s egy évre előre fölvette a bért... Most még kapom a nyugdíjat, de mi az egy ilyen nagy családnak. Az első házasságomból való lányom már férjhez van, férje egy volt tisztviselő, aki B-listára került s most egy üzletben nyert alkalmazást. A fiataloknak már két gyermekük van s ők is itt laknak mindnyájan velem...

Az előszobában mondja mind ezeket, a szobába nem enged be senkit. Resteli, hogy valaki idegen meglássa ott benn a pusztulást és nyomort.

Ausztria a katonai ellenőrzés megszüntetését kéri

Bécsből táviratozzák: Az osztrák kormánynak az az álláspontja, hogy a katonai ellenőrzés végrehajtását mielőbb meg kell sürgétni. A kormány a Népszövetség júniusi ülésén már abban a helyzetben szeretne lenni, hogy rámutasson a sajnálható békeszerződésben és a később létesített szerződéseken foglalt megállapodások teljesítésére és ennek következményeképpen azután az ellenőrzés enyhítését kéri. A Népszövetség júniusi ülésén maga dr. Ramek szövetségi kancellár fogja Ausztriát képviselni.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

* Az aradi téli színház e heti műsora a következő: Csütörtökön délután 4 órakor: Nótás kapitány, operette, Lengyel Irénnel. Este: Román előadás. Pénteken: Fehér és fekete, bohózat. Premierbérlet 11. Szombaton délután 4 órakor: Nótás kapitány, operette, este 9 és fél órakor: Casanova, operette. Vasárnap délután fél 3-kor: Obsitos, népszimű; fél 6-kor: Fehér és fekete, bohózat; este fél 9-kor: Casanova, operette.

* Az aradi Thália-kabaré műsora. Csütörtökön új pikáns műsor: Szerelmes anyós és Éjjeli hangulat. Pénteken bőjt miatt nincs előadás. Szombaton bál miatt nincsen előadás. — Vasárnap délután fél 6-kor oltós helyárrakkal: Hotel Splendid. Este 9-kor rendes helyárrakkal: Hotel Splendid. — Szólók, tréfák, bluetek. — Kezdeté 9 órakor. Jegyek előre válthatók d. e. 11—1-ig és este fél 8-tól.

* Puccini-emlékünnepe az aradi színházban. Az aradi színház ma este a nemrégiben elhunyt Puccini emlékeztére a „Pillangó kisasszony”-t, a néhai zeneszerző egyik legszebb operáját hozta színre. Előadás előtt dr. Járossy Dezső tartott gondolatokban gazdag és értekes emlékeszédet. Auer Kató és Békefi Lajos tudásuk legjavát adták a két főszerepben, kisebb szerepekben Ladizslay, Békefi és Szücs Laci mutatott igyekezetet. A kórusok nagyon bizonytalanok voltak. A zenekart Gellért Pál biztos kézzel és lendülettel vezényelte. — Az emlékünnepe majdnem teljesen üres ház előtt folyt le. (—gh).

* Thália-kabaré. Tekintettel arra, hogy pénteken a bőjt miatt nem tartható előadás, a péntekre hirdetett új pikáns műsort ma, csütörtökön este mutatja be a Thália-kabaré. Ezen este fél 8-kor Inke Rezső is. Két briliáns bohózat kerül színre: A szerelmes anyós és Éjjeli hangulat. Jegyek előre válthatók a kabaré pénztáránál d. e. 11—1-ig.

* Nótás kapitány — csütörtökön délután. Csütörtökön, az esti román előadás miatt, délután 4 órai kezdettel tart előadást a színház, amikor Farkas Imre Nótás kapitánya kerül színre: Lengyel Irénnel, Zuhay Irénnel, Szücs Lacival és Misogával a főszerepekben.

* Fekete-fehér. Pénteken premier előadás lesz az aradi színházban, Sacha Guitry ötletes és pikáns bohózata, a Fekete-fehér kerül színre. A darabot magyarra Karinthy Frigyes fordította. A főszerepeket Fekete Mihály, Fekete Irén, Sárközi Bianka, Harmath Jolán, Darvas Ernő, Mészáros Béla, Kassay Károly és Szabadkay játszik.

* Ghyssa Éggy táncestélye a pénteki zenetiltalom miatt a jövő héti szerdáján — március 11-én — lesz. Jegyek ifj. Klein Mór könyvkereskedésében.

* Lehár-premier Budapesten. Budapestről táviratozzák: A Városi Színház tegnap este mutatta be Lehár Ferenc „Frasquita” című operettjét, amelynek a bécsi premiéré már évekkal ezelőtt volt. A budapesti bemutató a zenekart maga Lehár Ferenc vezényelte, akit a közönség lelkes ünneplésben részesített. A két énekes főszerepet Serák Márta és Gábor József, az Operaház tagja játszották nagy sikerrel, míg a humort Sziklay József és Molnár Vera képviselték. A darab nagy és értekes sikert aratott, amelyet el-

sősorban operaszerű zenéjének köszönhet.

* Casanova. Barna Izsó zenei szépségeiben gazdag operettjét, a Casanovát eleveníti fel szombaton az aradi színház. A darab annak idején rendkívül hatást ért el és a mostani szereposztás is olyan, hogy méltán számíthat a legnagyobb érdeklődésre. A főszerepeket Auer Kató, Békefi, Erdélyiné, Misoga, Kassay, Békefi Lajos, Szücs Laci és Berengh játszik.

* Az aradi Kölcsey-Egyesület Jókai-ünnepén az emlékeszédet Prohászka László dr. alelnök tartja. A műsor még kimagasló számai: Farkas Ferenc dr. prólogusa, a filharmonikusok zenekara, a Nagy Dániel által dramatizált Jókai-regény és apoteozis, melyet Beleznay festőművész tervezett. Jegyek 60, 50, 40, 30 és 20 lejes árban Oláh könyvkereskedésében már kaphatók.

Gyárfás Elemér szenátorjelölt.

A Magyar Párt résztvesz a csikszeredai választáson.

(Cluj, március 4.) A Magyar Párt vezetősége elhatározta, hogy felveszi a harcot a magyar többségű kerületek mandátumaiért. Ennek az elhatározásának adott kifejezést a Magyar Párt most is, amikor a Szücs Géza liberális szenátor halálával megüresedett csikszeredai szenatori mandátumra jelöltet állít. A csikszeredai kerület választói és a Magyar Párt vezetősége a szenátorjelölt személyében már meg egyeztek. A hivatalos jelölt Gyárfás Elemér ismert erdélyi magyar politikus. Tudósítónk információja szerint a román ellenzéki pártok e kerületben a Magyar Párt jelöltjével szemben nem állítanak ellenjelöltet.

Az apagyilkos elmeállapota.

Megirtuk annak idején, hogy a timisoarai tábla tárgyalta azt a borzalmas apagyilkosságot, amely az arad megyei Varsánd községben történt. Crisan György éjjel álmában késsel meggyilkolta apját Crisan Ilie varsándi gazdálkodót és az aradi törvényszék ezért 12 évi fegyházzal sújtotta. Az elítelt felebbezése folytán az ügy a timisoarai táblához került, amely elrendelte Crisan György elmebeli állapotának megfigyelését. Ma hajtották végre a tábla rendelkezését és Crisánt ma elszállították a mármaroszigeti elmeegógyintézetbe, ahol két hónapig marad. A vizsgálat befejezése után tartja meg ismét tárgyalását a tábla.

— Felmentettek egy megvádolt pénzügyört. Érdekes büntető tárgyalás volt ma az aradi törvényszéken. A bíróság előtt Meinardes aradi pénzügyör állott hivatalos hatalommal való visszaélés miatt. A védőszó Meinardes a bánati ügyintézméltól nagyobb összeget zsarolt ki, azzal a fenyegetéssel, hogy másképpen jelenti őket csempészésért. A mai tárgyaláson a vádlott pénzügyör kijelentette, hogy hallott ő is ezekről a zsarolásokról, de azokat nem ő, hanem egyik társa követte el. Mivel a vádiott ellen nem merült fel terhelő bizonyíték, a bíróság felmentette a pénzügyört.

HIREK

Kutyából nem lesz szalonna.

Ez a jól bevált közmondás ismételen beigazolódott, még pedig nem is kutyákon, de — orosz lányok, ölelnek „nevelt” kis orosz lányokon. Nemcsak Mussolinének, hanem a délafrikai miniszterelnöknek, Smuts tábornoknak is volt ilyen kedvenc oroszlánja. Mind a kettőt a legfiatalabb kortól nevelték „házi használatra.” Mussolini ölelként használta a kis orosz lányköltyöt, amelyet sétakocsizásaira is magával vitt. Smuts tábornok pedig a már nagyobbra nőtt állatból házőrzőt akart faragni. Csakhamar kitűnt, hogy az orosz lány egyik célra sem alkalmas. Mussolini kénytelen volt a maga kedvenc oroszlánját, mikor már fejlődni kezdett a római állatkertbe beadni. Igaz, hogy kettebéli fogságában is többször meglátogatta, de ennek is megadta az árát, mert — mint az olasz lapok megírták — vérméregzés miatt meg kellett operálni, amit valószínűleg oroszlámkarmolás, vagy harapás idézett elő. — Smuts tábornoknak sem volt szerencséje az oroszlánjával. Vele szemben ugyan kezes béránynak mutatkozott a teljesen szabadon járkáló kis vadonc, de amikor házából egymásután tüntek el tyúkok, birkák, sőt később marhák is, a gyanyu a kis Sally ellen irányult. Gazdája kénytelen volt megvárni tőle és a pretoriai állatkertbe helyezte el — ketrechen.

— A bolgár király Romániába jön. Szófiából jelentik: A lapok értesülése szerint Boris király a közeljövőben meglátogatja a román királyi udvart. Hivatalos körök értesülése szerint ez az utazás összefüggésben áll Boris király és Ileana királyi hercegnő tervezett házasságával, amelyet a bolgár lapok a román-bolgár közeledés érdekében kívánatosnak tartanak.

— A román-magyar delegáció Váradra utazott. Az Aradon időzőt román-magyar diplomáciai bizottság, amely a bucurestii román-magyar pénzügyi konvenció rendelkezéseit hajtja végre, mint megírták, tegnap Makóra utazott, hogy ott tanulmányozza a helyzetet. A bizottság tagjai Hodor és Dragiciu belügyi vezérfelügyelők, Csatory és Ernyey magyar miniszteri tanácsosok a kíséretükben volt Georgescu aradi prefektussal, dr. Lázár alispánnal, Margineanu pénzügyigazgatóval és Ileana államépítészeti mérnökkel tegnap este visszaérkeztek Makóról Aradra. Arad megye vezetői Aradon maradtak, míg a delegáció tagjai tovább utaztak Oradea-marera.

— Ujra vizsgálhatnak az orvosok. Dr. Bradean Atanáz aradvármegyei főorvoshoz ma leirat érkezett a közegészségügyi minisztériumból, hogy mindazok a hatósági orvosok, akik a múlt év őszén elégtelenül vizsgáztak a román nyelvből, május elsejétől kezdve újabb vizsgára bocsáthatók.

— Tanácskozás a CFR autonómiajáról. Bucurestiből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága ma délután a gyengélkedő Constantinescu földművelésügyi miniszter iakásán értekezletet tart a CFR autonómiaja ügyében.

Összefogdossák a jugoszláviai kommunistákat.

Moszkva pénzelte a belgrádi szervezeteket.

(Belgrád, március 4.) Az elsőfokú bíróság megerősítette a rendőrségnek azt a felfogását, hogy a „Rote Hilfe” kommunista szervezet. Ezért a bíróság megbízta a rendőrséget, hogy tartóztasson le minden olyan személyt, akik ezt

a segélyt igénybe akarják venni. Belgrádban, Zágrábban, Laibachban, Nisben és Úszkubben 470 nyugtát, postautalványt és elismervényt sikerült felkutatni, amelyek a Rote Hilfe segélyeiről szólanak.

Kifosztottak egy amerikai pénzeslevelet Aradon.

A postaigazgatóság tehetetlen a tolvajokkal szemben.

(Saját tudósítónktól.) A feljelentések özöne érkezik naponta az erdélyi postahivatalokhoz, hogy az Amerikából érkezett leveleket rendszeresen fosztogatják. Az ilyen paraszok az aradi postafőnökségnél is gyakoriak és a megindított vizsgálat eredményeként az illetékes hatóságok kénytelenek beismerni, hogy az ilyen értelmű panaszok orvoslása szinte lehetetlenséggel határos. Az Amerikából érkező pénzeslevelek fosztogatása a legprimitív módon történik. Egy aradi kereskedőnek ma délelőtt kézbesítettek egy amerikai levelet, amelyet a címzett, tanuk és a kézbesítő alkalmazott jelenlétében bontott fel. A levél felbontása előtt a jelenlevők egybehangzóan megállapították, hogy az előzőleg fel volt

bontva és ismét leragasztva. A felbontott borítékból hiányoztak a levélben jelzett dollárok. A tolvaj amint látszik egyszerűen felvágta a boríték felső részét és a dollárok kivétele után papírlapokat helyezett a borítékba. A kereskedő levélben több tíz dolláros bankjegyet helyett dollárnagyságú papírlapok voltak elhelyezve. A károsult azonnal jelentést tett a postafőnökségnél, ahol kijelentették, lehetetlenség megállapítani, hogy a levélfosztogatások melyik országban történnek. Amerikától Romániáig több országon és számos postai alkalmazott kezén megy keresztül a levél és a tolvajiasoknak elejét venni csak úgy lehet, ha a dollárokat a küldő nem levélben adja fel a címzetteknek.

Fél a vérbiráktól a Mátyás-pör öngyilkos koronatanúja.

Megtagadta vallomását a kórházban megjelent rendőri bizottság előtt.

Budapestről táviratozzák: Jelentette a Közlöny, hogy Kiss Ferenc, a Mátyás-féle bombamerényletek koronatanúja, a napokban öngyilkosságot követett el az egyik kávéházban. Az öngyilkos beszállították a Rókus-kórházba, amelynek igazgatósága ma értesítette a rendőrséget, hogy Kiss Ferenc már annyira jobban van, hogy kihallgatható. Rendőri bizottság ment ki a kórházba Kiss Ferenc betegágyához. Kiss Ferenc azonban a vallomást megtagadta

és kijelentette a rendőrtisztviselőnek, hogy nem akar terhelően vallani az ellen, akiktől fél. Ma után így a kihallgatás eredménytelenül végződött a rendőri bizottság eltávozott és detektívek mentek ki Kiss Ferenc lakására, ahol kihallgatták háziasszonyát. Az asszony vallomása szerint Kiss Ferenc egzaltált ember, aki állandóan fantasztikus tervekkel és spirítizmussal foglalkozik. Terhelt családból származik s egyik bátyja már két öngyilkossági kísérletet követett el.

— Intervenció a jugoszláviai románok érdekében. Belgrádból jelentik: A „Pravda” értesülése szerint a román kormány újból szót emelt a jugoszláv kormánynál a Jugoszláviában levő román állampolgárokkal való bánásmód és a macedóniai román iskolák ügyében.

— Az új török miniszterelnök. Konstantinápolyból táviratozzák: A Havas Távirati Iroda jelentése szerint Izmed pasát bízták meg az új török kormány megalakításával.

— Felmentett iskolaigazgató. Erdélyes tárgyalást tartott ma a timisoarai törvényszék. A bírák előtt Stumpfoll Ede nyugalmazott iskolaigazgató állott nemzetiségi igazgatósági vádúlvá. Mintegy két évvel ezelőtt a timisoarai városi szövetkezet egyik ülésén az egyik tag felvetette az indítványt, hogy románul tárgyaljanak. Stumpfoll ekkor kijelentette, hogy: — Majd ötven év múlva. — Ezért feljelentést tettek ellene igazgatásért. A mai tárgyaláson a vádított azzal védekezett, hogy ő a kijelentést nem igazgató céllal mondta, mert

ugy értette, hogy az ifjabb generáció, amelynek alkalmi van az iskolában megtanulni a román nyelvet, körülbelül ötven év múlva lesz annyira tökéletes a román nyelvben, hogy az üléseket románul tarthassák. Az ügyész a vádat elejtette és az eljárást megszüntették.

— Elítelt vonatrabló. A timisoarai büntető bíróság előtt ma Haffner Rezső nyugalmazott százados állott. Mintegy két évvel ezelőtt Haffner a karánsebesi vonalon az egyik vasuti kocsiban megtámadta Braili Péter orsovai kereskedőt és kirabolta. A kereskedő kiáltani akart, azonban Haffner torkon ragadta, úgy, hogy Braili eszméletlenül összeesett. Azonban néhány pillanat múlva magához tért és dulakodni kezdett a rablóval. Haffner ekkor kiugrott a robogó vonatból. A kereskedő feljelentésére megindult a nyomozás és elfogták Haffnert, akit Karánsebesre szállítottak be az ügyészség fogházába. Úgyét ma tárgyalta a törvényszék, bűnösnek mondotta ki és három évi nehéz börtönrre ítélte.

— Halálozás. Jellasics Ignác, született Brunner Luiza rövid szenvedés után ma 55 éves korában elhunyt. Temetése március 6-án délután fél 3 órakor lesz a Calea Bihorului 2. számú gyászházban. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

— Megindul a Bega-hajózás. Március 8-án, vasárnap kezdik meg újból a Bega-án a hajózást. Március nyolcadikára Timisoarán már egy jugoszláv hajót jeleztek.

Papír és írószerek

Sándor Hirtelrodában, Arad. 10199

— Véres verekedés. Véres verekedés történt tegnap este a timisoarai józsefvárosi Spitzer-korcsmában. Kovács János és Bancsov István timisoarai munkások, akik már régebben haragosok voltak, a korcsmában találkoztak és Bancsov oly erősen ütötte fejbe haragosát, hogy az eszméletlenül összeesett. Súlyos sérüléssel szállították a mentők a kórházba.

LUCY DORAINE

szereplése legközelebb az aradi Apollóban.

— A titokzatos utonálló. Megírtuk annak idején azt az érdekes névcsere, amelyet Nichifor Lupoinak nevezett halmágyi utonálló ekkövetett. Amikor elfogták Nichifor Lupoinak nevezte magát, azonban a nyomozás során kiderült, hogy nem azonos Nichifor Lupoinal, aki az egyik regáti állomáson teljesít vasuti szolgálatot. Most megindult a vizsgálat annak kiderítésére, hogy tulajdonképpen mi a neve az állítólagos Nichifornak. A vizsgálat befejeződött és kiderült, hogy az elfogott bandita Tomarug Miklós régen keresett betörő, aki már a halmágyi utonállások előtt is több bűncselekményt követett el.

Zigotto

vigiaték vasárnaptól az aradi Urániában

— Fizetéseketlen lett — mert nem esett az eső. Oradeamareról jelentik: Blum Vilmos divatárkereskedő ma délelőtt fizetéseketlenséget jelentett be és a kényszeregyezséget eljárás megindítását kérte maga ellen. A kereskedő vagyona 654.660 lejt tesz ki, míg passzívaja 1.596.000 lejt rug. A fizetéseketlenség okául az általános nyomozó gazdasági helyzetben kívül felhozta még azt is, hogy tavaly ősszel kevés eső esett, ezért nem tudta eladni hatalmas esernyőkészletét, amely így a nyakán maradt.

Ghyssa Igby

bécsi táneművész nő egyetlen aradi táncestélye II-ÉR. Jegyek ifj. Klein Mornál.

Újabb politikai merénylet Bulgáriában.

Szófia. A bulgáriai merényletek tovább folynak. Tegnap Ruszcsukban négy katonaruhás egyén agyonlőtte az ottani sziguranca főnököt.

Titokzatos lopások Temesváron

Nagyértékű ékszereket vittek el egy temesvári ékszergyárból.

(Saját tudósítónktól.) Timisoara (Temesvár) egyik legnagyobb ékszergyárában hónapok óta rejtélyes körülmények között tűnnek el a legértékesebb drágakövek és egyéb ékszerek. Az első lopás még az elmúlt év augusztusában történt, amikor egy briliáns kövekkel kirakott aranygyűrű tűnt el a gyár páncélszekrényéből. December 24-én ismét egy nagyértékű briliánsgyűrű veszett el, majd ugyanakkor lábakelt két pár fülbevalónak is. A gyár tulajdonosai feljelentették az esetet a nyomozó hatóságoknak, a bevezetett nyomozás azonban semmi pozitívumot nem tudott felmutatni. A lopások olyan titokzatos módon történtek, hogy nem sikerült egyetlen adatot sem szereznünk arra nézve, hogy a kutas mely irányba induljon meg. Ez év február 26-án újabb lopás történt: a cég egyik tulajdonosa megdöbbenve állapította meg, hogy ismét

egy rendkívül nagyértékű butor s két kisebb ékszer tűnt el a páncélszekrényből. A páncélszekrényhez kizárólag a tulajdonosoknak volt kulcsuk, így oda idegen csak titokzatos módon juthatott be. A sorozatos lopások dolgában a legkellemetlenebb az volt, hogy az eltűnt ékszerek javítás végett kerültek a safeba és így a gyásosok kénytelenek voltak az ékszerek árait tulajdonosaiknak megteríteni. Az ellopott ékszerek értéke körülbelül egy félmillió lejt tesz ki.

A legújabban felfedezett nagy szabású ékszerlopás, aztán egy teljesen új és érdekes irányt adott a nyomozásnak, amely előreláthatólag igen rövid időn belül biztos sikerre vezet. A nyomozás számai Aradról indulnak ki és mint már kétségtelenül megállapították, a hihetetlen agyafurcsággal végrehajtott tolvajlások tettesei az ékszereket Timisoaran s Nagyváradon értékesítették.

— An „English-Circle“ will be founded in Arad. The Preparatory-Committee requests all those interested in English Language and who are desirous of practising and improving their English — to write to Mr. E. Engel, Transylvanian Creditbank Arad.

Emil Jannings
MAMMON
film főszerepében
péntekig
az aradi Apollóban

Filharmonikus hangverseny a Kulturpalotában március 5-én. Jegyárusítás Scherhagnál (Földespalota.)

Zengő rimben csendül meg a nóta. A Farmodont fogpápnél nem volt még jobb soha!

Könyvtárakat jó árban vesz Kerpel.
Zigotto
vigjáték vasárnaptól
az aradi Urániában

— Gencsyné jelmez-estélye márc. 7-én az aradi Fehérkeresztben.

Császárnő ibolyái
RAQUEL MELLER-rel
a főszerepben
szombatig
az aradi Urániában

MOTI
xx A „Mammon“ péntekig szerepel az aradi Apolló műsorán. Az utóbbi idők egyik legjobb filmjátékát vetíti az Apolló mozgósínház. „Mammon“ a pénz öfelsege nagyhatású humoros és tragikus jelenetekben bővelkedő társadalmi dráma. A 8 felvonásos tragikomédiát Reinhold Schünzel rendezte, aki Emil Jannings és Dagny Servaes mellett a film egyik főszerepét is alakítja. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

xx „A császárnő ibolyái“ nagy sikere az aradi Urániában. Az Uránia mozgósínház nagy sikerrel mutatta be legújabb műsordarabját, amely megható egyesítése a harcias hangulatu történelmi drámának és a lélekre ható, megindító szerelmi történetnek. A nagyszerű film szombattig marad műsoron. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

KÖZGAZDASÁG

A Temesi Agrár Takarékpénztár R.-T. mérlege.

A Temesi Agrár Takarékpénztár R. T. igazgatósága legutóbb tartott ülésén állapította meg az 1924. üzletév zárószámadatait. Ez a mérleg az intézet üzletágainak további erőteljes fejlődéséről számol be. Megállapítható továbbá a mérleg abszolút mobilitása; az aktívák — jelentéktelen tételek leszámításával — kivétel nélkül likvidek, hosszabb tartá-

mu lekötöttségei az intézetnek nincsenek. Megemlítendő még a hozamnak — a kihelyezések növekedéséből folyó — számottevő emelkedése, amely az összes korábbi üzletek nyereségeit tetemesen túlszárnyalja. A mérleg főbb tételeinek összehasonlítása az előző üzletév vonatkozó adataival a következő képet adja:

Aktívák:	1923	1924	Emelk. v. csök.
Pénztári készletek	20,415.833.08	29,732.125.56	+ 9,316.292.48
Saját értékpapírok	1,574.071.60	1,037.070.33	- 537.001.27
Váltótárca	59,874.811.95	84,646.896.34	+ 24,772.084.39
Adósok	114,126.715.87	139,374.807.27	+ 25,248.091.40
Temesvári és aradi székházak	1,361.007.—	1,360.007.—	—
Egyéb aktívák	29,490.265.89	38,419.717.50	+ 8,929.451.61
Passzívák:			
Részvénytőke	5,000.000.—	5,000.000.—	—
Tartalékalapok	3,580.104.—	6,500.488.—	+ 2,920.384.—
Nyugdíjalap	826.275.86	1,301.326.44	+ 475.050.58
Banca Commerciale Italiana si Romana Bucuresti	19,672.530.65	60,318.284.24	+ 40,645.753.59
Betétek	140,930.727.03	148,882.314.91	+ 7,951.587.88
Visszleszámított váltók	17,065.607.20	13,386.812.—	- 3,678.795.20
Hitelezők	12,970.137.64	22,010.903.90	+ 9,040.766.26
Egyéb passzívák	22,872.674.49	32,492.921.04	+ 9,620.246.55

Az intézet által kezelt vagyon 294,570.624.— lej, vagyis 67,727.918 lej és 61 banival több, mint az előző üzletévben.

Az 1924. üzletév összfordalma kerek 13,863.000.000.— lej, az emelkedés, az 1923. üzletévhez viszonyítva, eszerint kerek 1,361.000.000.— lej.

A bruttójövedelem 4,975.075 lej 10 banival haladja túl az előző üzletév nyers hozadékát és ezzel elérte a 14,252.341 lej 69 banit.

Az adminisztratív és személyzeti kiadások, valamint az adók ismét fokozott terhet róttak az intézetre: e címen az 1924. üzletévben 8,185.493 lej 17 banit kellett kiadásolni, az előző évi 5,456.682 lej 17 banival szemben.

Az 1924. üzletév nyeresége — az előző évről előhozott 610.724 lej 95 bani betudásával — 4,677.573 lej 47 bani; ezenfelül lej 2,000.000.— kétes követelések tartalékalapjának kreálására fordított, úgyhogy az elmúlt üzletév nyeresége valóságban 6,066.848 lej 52 bani, ami a saját tőkék 63.86 százalékos gyümölcsöztesének felel meg. Az 1923. üzletévvel való szembeállítás, amidőn az intézet 3,820.583 lej 88 bani nyereséget mutatott ki, 2,246.264 lej 64 bani többnyereséget eredményez.

Ez a kedvező eredmény indokoltá teszi az osztaléknak felemelését. Ennek folytán az igazgatóság a legkö-

zelebb egybehívandó rendes közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az elmúlt üzletév nyereségéből a részvényesek nettó-osztaléka gyanánt — az 1923. üzletévi 1,250.000.— lejnek megfelelő részvényenkénti 25.— lej-jel = 25 százalékkal szemben 1,500.000 lej, vagyis részvényenként 30 lej = 30 százalék nettó-osztalék kerüljön kifizetésre.

A tartalékalap gyarapítására az igazgatóság 1,499.512 lejt szánt, míg az 1923. üzletév nyereségéből e célra 919.896 lejt fordított. A javasolt dotációval az intézet kimutatott tartalékalapjai — az 1923. üzletévi 4,500.000 lejről — 8,000.000 lejre emelkednek, amely összeg a részvénytőke 160 százaléka (az előző évben 90 százalék) felel meg.

Az intézet alkalmazottainak nyugdíjalapja az igazgatóság által javasolt 400.000 lejjel (1923. üzletévben lej 250.000) 1,701.326 lej 44 banira emelkedik.

Az igazgatóság jutalékának és a felügyelőbizottság tiszteletdíjának levonása után 613.797 lej 83 bani (az előző évben 610.724 lej 95 bani) marad új számlára leendő elővezetésre, ami az alaptőke 12.27 százaléka felel meg.

Az igazgatóság Amigo Emanuel, Ormos Ede és Tancos Ernő cégvezetőket aligazgatókká nevezte ki.

Zürichben 2.60, Párisban 9.65 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Március 4.) Francia frank 10.50, svájci frank 38.50, dollár 200, angol font 950, szokol 5.80, dinár 3.20, lira 8.10, osztrák schilling 29, ma-

gyar korona 360, márka 48. Kihelyezések: Páris 10.50, Zürich 39, Newyork 203, London 970, Prága 6.04, Belgrad 3.25, Milanó 8.15, Bécs 28.77, Budapest 355, Berlin 48.25.

ZÜRICHI TÖZSDENYITÁS. (Március 4.) Berlin 1.23906, Ams-

Megérkeztek az „ORIENT“ divatruházba, ARAD, Strada Alexandri (Salacz-ucoa) sarok
Coovercotok, Boerberik, szövetségességek és selyemkeleme különlegességek. Férfi szövetek nagy választékban.

terdam 207.55, Newyorki 520.50, London 2476.75, Páris 26.25, Milánó 20.75, Prága 15.42.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.38.75, **Bucuresti** 2.60, Varsó 0.00010025, Bécs 0.007335.

ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT. (Március 4.) Berlin 1.23875, Amsterdam 207.50, Newyork 520, London 2478, Páris 26.42.50, Milánó 20.80, Prága 15.44.50, Budapest 0.0072, Belgrád 8.35, **Bucuresti** 2.57.50, Varsó 0.00010025, Bécs 0.007335.

LUCY DORAINE
szereplése legközelebb
az aradi Apollóban.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Március 4.) *Kifizetések:* Páris 10.28, London 965, Newyork 202.50, Milánó 8.15, Zürich 38.95, Bécs 28.80, Prága 6. — *Valuták:* Napoleon 745, aranyárka 47.50, leva 1.35, török líra 1.03, angol font 955, francia frank 10.50, svájci frank 38, líra 8.30, drachma 3.25, dinár 3.20, dollár 199, lengyel márka 3650, osztrák korona 28.50, magyar korona 0.027, szokol 5.75.

BUDAPESTI ÉRTEKTÖZSDEZÁRLAT. (Március 4.) Magyar Hítel 404, Osztrák Hítel 159, Salgó 548, Róma 144, Ganz-Danubius 2.605, Kőszén 2.960, Schlick 41 és fél, Cukor 2.295, Szlavonia 66, Csáky 7, Ófa 480, Hazai Takarékpénztár 810. (A számok ezrekben értendők.)

Zigotto
vigjáték vasárnaptól
az aradi Urániában

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. — (Március 4.) Prága 2152—2164, szokol 2132—2152, Belgrád 1162—1170, dinár 1142—1164, Newyork 72.370—72.800, Páris frank 3682—3706, **Bucuresti lej** 357—359, Milánó líra 2905—2923, Bécs osztrák korona 102—102.60.

— Az élelmickek árai Aradon. Aradváros ármaximáló bizottsága ma publikálta a márciusra érvényes árakat. A bizottság nagyrészt csökkentette az élelmickek árát. Így a zsírt 66 lejről 60 lejre, a zsírszalonnát 56 lejről 50-re, a hájat 62 lejről 58ra szállította le. A vendéglőkre nézve elsősorban megállapította, hogy a vendéglős köteles a luxuseteleket az étlapon mint nem maximált ételeket feltüntetni. A marhasülték és pörkölt árát egy-egy lejjel leszállította. A hal-ételek új ára: halpaprikás 27 lej, a rántott vagy vajban sült hal 29 lej, a tok tartármártással 34 lej adagonként. A bérkocsik viteldíjánál két zónát állapítottak meg: az első zóna a vasutal-

omástól a Szabadságtérig levő terület, beleértve a fővonalon jobbra és balra nyíló uccákat a Kossuth-ucca, Tökölly-tér és Hal-térig. Az árak: egylovas első zónától a vasutig 20 lej, második zónától a vasutig 25 lej. Kétlovas bérkocsi díja az első zónától a vasutig 30 lej, a másodiktól 35 lej.

— **Vasutépítés a Bánátban.** Nagy vasutépítés tervezetén dolgoznak az illetékes körök. Ez év tavaszán megkezdik a Bánátkomlós—Nagyzerénia vonalat kiépíteni és még június végén át akarják adni a forgalomnak. Az építkezés mintegy négy és félmillió lejbe kerül.

LUCY DORAINE
szereplése legközelebb
az aradi Apollóban.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Gyermekkoscsik

legfinomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. Mindennek gyermekkoscsi javítások. 1063

Gyermekkoscsi Üzem
Arad, Str. Simeon Balat 19, (Deseffy-u.)
Str. Márcsosi (Kossuth-ucca sarok.)

Timisoarai mozi.

Belvárosi mozi: Március 5, 6, 7.
Gyárvárosi mozi: Március 7, 8, 9.
Mehalal mozi: Március 10.

Nagy vigelődés.
A cirkusz király

Monumentális film. Nagy szenzációs vigjáték.
Főszerepben a nagy francia komikus: **Max Linder**, a legújabb és leg-tökéletesebb szerepében.

Jön: Jön:
A vasidegzetű ember.
Harry Piel-el. 506

Magas lángu és hófoku kőszén és kocsz,

rostált, pormentes
vasaló-faszén

háshoz szállít: 726
Kneffel szénüzlet

Arad, Bulov. Reg. Ferdinand I. 57. sz.

Csütörtökön és pénteken
friss dunai harcsa és potyka
kapható 1296
Luttwák József oégnél, Arad.

MEGNYILT!

Magazin „**ROYAL**” Áruház

ARAD,

Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 19.

a Minorita templommal szemben.

MEGNYILT!

MEGNYILT!

A legújabb tavaszi **MODELL** kabátok, selyem köpenyek, costumok, ruhák és bluzok állandó raktára.

!!! **Külön mérték osztály** !!!

„DOROTHEUM”

(Arad, Str. Consistoriului Batthyány-u. 7. Fischer Eliz palota)

árverései a múlt napokban megkezdődnek, miért is felhívjuk a t. közönséget, hogy **eladásra szánt tárgyait**

sürgösen

küldje be. Már eddig is rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg különösen szőnyegekről, festményekről, kézimunkákról, porcellánokról, ékszerekről és mindenféle antik dolgok iránt. 882

Férfi, női divatszövetek

óriási választék

versenyre felhívjuk

Iosif Glésinger sífiu oégnél.

Arad, Str. Meşianu (F.rray-u.)

Közvetlen behozatal. 1226

Rossz órátl **REINER JÓZSEF** művészi javítására **LECHNER**, volt Csász. és Kir. udvari órák tanítványánál ARADON, a lutheránus templom mellett. 629

Jó termő szőlőt keresünk

600.000 lelig sürgösen Ghiroce környéken készíztető vevőknek. 16088 „Uranul” koda Arad, főpostával szemben

Prima Portland

CEMENT

Apátfalváról.

Kicsinyben és nagyban

ARAD.

Str. Meşianu (F.rray-u.) 13.,

kapható. 1306

Vasut környékén

egyszobás, konvhás lakás butorozva kiadó, 1—2—3—4 szobás üres lakások olesó bért átadók. Cim:

Györffy, „Mures” krodjában, Arad. 15145

Zongorák

nyak és keveset használtak elsörendü wieni, német és angol gyártmányuak állandóan raktáron. Legmesszebbmenő jóállást vállalok! Részletfizetésre is! Jutányos árak!

STERNBERG

zongora gyári lerakat.

Oradea-Mare, Piaţa Unirei 2.

Telefon 13—45, Sirocco No. 175

ÉLŐ hal.

Grf. Karácsonyi rizs-

telepén tenyésztett 1902

ponty kapható maximális áron minden pénteken a halpiacon, **RADICS**-nál.

STELLA

ZÖTSZÖVŐIPAR

SANNICOLAUL-MARE

(BANAT.)

Erdélyi ételek

legjobb asztali bor

Buffé

Kiállítás

Hangverseny

!! Tánc !!

Modern vendéglő

BUCUREŞTI, Str. Sárindar 4.

HOTEL POTEMKIN

fantasztikus film szombattól

az aradi APOLLOBAN.

Olesón, óriási nagy választékban legújabb tavaszi, J. Schutznál, Arad, Str. Eminescu (Deak nyári férfi szövetek, covercoak és Doublek J. Schutznál, Ferenc-ucca) 28. SZ. 15148

Megnyit a „SYLVIA” női divatszalon,

Arad, Strada Bucur (Ötvös-u) 4. szám alatt

ahol kabátok, costümök és ruhák a legszebb kivitelben, feltűnő olcsó áron, gyorsan készülnek. — Bármilyen alakítást vállalunk. Ugyanitt varró és szabásati tanfolyam jól bevált módszer alapján.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját az alábbiak szerint számítjuk. — Minden apróhirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 3 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kiírtakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szűvegt, amelynek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Alkalmazás.

SZOBÁLEÁNY uticallóhoz jó bizonyítvánnyal, március 15-re felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2000

MECHANIKAI üzemen részére tanoncok felvétetnek. Szegítő írógépvállalat. Arad, a főpostával szemben. 1025

OKLEVELES pincemester tizenégy évi praxissal azonnalra állást keres lakással. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1256

FIATAL, szorgalmas kertész azonnali belépésre alkalmazást nyerhetnek Szabó kertészetében Páncota. 10005

JÓLFOZÓ, házvezető kisasszonynak esetleg egy gyermek mellé ajánkozik intelligens leány, hol családiás bánásban részesítenék. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 1302

FIATAL borbélysegéd felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1297

ELSŐRENDŰ kereskedelmi és ipari vállalat fiatal okleveles mérnököt keres, ki a kalkulációt és a levelezést intézné. Ajánlatok „16 jövő” jelű alatt Rudolf Mosse (Sándor hírlapirodába) Arad kéreinek. 10201

SOMLÓ TESTVEREK divatruház, Arad, keres egy fiatal, a város alapos ismeretével rendelkező boltiszolgát mielőbbi belépésre. 10201

TISZTESSEGES magános asszony házmesternek ajánkozik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1304

Lakás.

ELCSERÉLNEM vasút közelében levő egyszobás lakásmat hasonlóval Micelacán 1-2 uccában. Cím „Fortuna” irodában, Arad Str. Consistorului 31. 10005

Vétel és eladás.

TÜKRÖS MOSDÓ márvány lappal, antik üté zsebóra, ebédli szmirna szőnyeg, ezüst evőeszközök drb. számra is, férfi ruha és felöltő ebédli és szalonberendezések, fotelok, tükrök, szekrények, kredencok, 12 személyes üveg sersive, teás sersivek, ágyhuzatok festmények, kézimunkák, kézi utazóböngő, disztárgyak, antik szalónok, függönyök, ágyterítők stb. eladók. Arad Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb.

ÜZLETI KÖNYVEK hitelesítve, nyomtatványok, írószerek jó minőségben olcsón Max. Molnár és Comp. Arad, Str. Brătianu sarok üzlet, főpostával szemben. 6460

ELADÓ egy 6 HP-es Clayton & Shuttleworth gyártmányú gyűrűscsapágyu, kitűnő karbanlévő cséplőszekrény teljes felszereléssel. Ott Ferenc Vadas. 1295

MINDENMÉ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butoridarabokat, disztárgyakat stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

HENGERCSOMAGOLÓ papir vastag és vékony állandóan kapható Knieszer könyvkereskedőnél Arad, Str. Tudós Vládimiraczu (Dobó-ucca.) 6581

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

KITÜNŐHANGU, félrövid „Harti” zongora eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1300

ZSAKETÖLTŐNY csikos nadrággal olcsón eladó. Cím „Fortuna” irodában, Arad, Str. Consistorului 31. 10005

EGY cirokseprű készítő gép eladó. — Ugyanott cirok is kapható. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1303

Ingatlan.

KIADÓ nagy telek, irodahelyiséggel. Arad, Str. Muciu Scevola (Háló-ucca) 44. szám. 1308

KERESEK megvételre a belvárosban a főterhez közel egy modern magánházat. Ajánlatokat „Komoly vevő” jellegre Rudolf Mosse hirdetőbe Arad kérek. 10199

MOSÓCZI-TELEPEN egy kis magánház elköltözés miatt azonnal beköltözhető egyszobás lakással 200 □-öi telekkel, sertésóllal 56.000 ezer leiert sürgősen eladó. Boross ügyökségnél Arad Str. Consistorului No. 9. (volt Batthyány-u.) 1307

ARAD, Calea A. Vlaicu textilgyár közelében telek eladó. Értekezni Farkas Lőrinc, Arad, Str. Sft. Gheorghe (Dezső-ucca) 42. 1305

ELADÓ kisebb szőlő Cuvinban és egy telek Nagyváradi-uton. Érdeklődni Tóth Béla üzletében, Arad, Bulv. Regele Ferdinand 45. 1309

Üzletek.

BORBÉLYÜZLET, 2 szoba és konyha kerttel együtt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1279

FÜSZERÜZLET, korlátozott Italmérés és trafikélesztéssel, elfoglalható lakással forgalmas helyen házzal együtt eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1289

Különféle.

KÉRLELEM A NEMESSZIVÓ EMBEREKHEZ! Szegény özvegyasszony, kinek senki hozzátartozója nincsen, eddig móssal kereste kenyérét, de négy hónap óta munkaképtelen beteg, ezután kéri a jószívű embereket segítsenek bármilyen nemű adománnyal szerencsétlen helyzetén. Özv. Wolf Jánosné, Arad, Str. Ba-dea Cartea No. 53. (volt Angyal-u.) 400

CASSA DE PÁSTRARE DIN SÁVÁRŞIN S. P. A. — SOBORSINI TAKAREKPÉNZTÁR R. T.

CONVOCARÉ.

Domni acţionari ai institutului „Cassa de Pastrare din Săvârşin S. P. A.” prin aceasta să invita, conform §. 40. din statute la

a XXVII-a adunare generală ordinară,

care se va ţinea la 25. Martie 1925. la 11 ore înainte de amiază în localurile Institutului.

OBIECTE:

1. Examinarea a doi acţionari pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul direcţiunei, al Comitetului de supraveghiere şi stabilirea bilanţului.
3. Deciderea asupra împărţirii veniturii curat.
4. Urcarea capitalului social.
5. Modificarea paragrafelor 2., 4., 6., 8., 10., 15., 20., 22., 29., 53., 59., 62., 77., 78. şi 82. din statute.
6. Alegerea 7 membri al direcţiunei şi 4 membri al comitetul de supraveghiere pe 3 ani.

Activa — Vagyon

CONTUL BILANŢ — MÉRLEG-SZAMLA, la 31. Decembrie 1924.

Passiva — Teher

Cassa — Pénztár	3.642,70	Capital social — Részvénytőke	150.000
Debitori — Adósok	18.821,48	Fond de rezervă — Tartalék	13.503,08
Efecte — Értékpapírok	254.006,95	Fond de penziune — Nyugdíjalap	1.500
Cambii — Váltótárca	288.045,50	Depuneri — Betétek	394.491,50
Imobil — Ingatlan	10.500	Dividende neridicate — Fel nem vett osztalék	290,50
		Beneficiu net — Nyereség 1924. évben	10.809,55
	570.024,63		570.024,63

Sávárşin, la 31. Decembrie 1924.

Sz. PAPP KÁROLY
director general — vezérigazgató

TELBISZ HENRIK
cassár — pénztárnok.

DIRECŢIUNEA — IGAZGATÓSÁG:

Dr. AVRAMESCU VASILE,

BALOGH DEZSÓ,

GÁSPÁR JENŐ,

HAUBERT NÁNDOR,

Dr. TAGÁNYI SÁNDOR,

Tabloul prezent al perderii şi al profitului l'am examinat conform legii şi statutelor şi l'am aflat în ordine. Jelen vagyon- és teherkimutatást a törvény és alapszabályok értelmében megvizsgáltuk és rendben találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE — A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

HEHS BÉLA presedinte — expert contabil, elnök — jogosított könyvelő.

PFEILMAYER ARTUR

TOMPA FERENC

TÓTH RÓBERT

Sávárşin, la 2. Martie 1925.

1297.

Kerékpár sanatorium

Arad, Strada Mă-Rândólcára elfogad új kerékpár-
részlet No. 6. rók készítését és minden szak-
(Kossuth-ucca) mába vágó speciális javítást

Ioan Sambura

Elebrendű románország — Vess és elad kerékpá-
rokot, motorkerékpárokat, varrógépeket, kerék-
párgumai és alkatrészek állandóan raktáron.